

KONINKRIJK BELGIË

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES 34.269/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

Avis 34.269/1

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 18 oktober 2002 door de Minister van Economie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende vaststelling van bijzondere regels inzake de prijsaanduiding in de reizensector", heeft op 16 januari 2003 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Economie, le 18 octobre 2002, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant fixation de règles particulières en matière d'indication du prix dans le secteur du voyage", a donné le 16 janvier 2003 l'avis suivant :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe om voor de reissector in een uitzondering te voorzien op het principe gehuldigd door artikel 3 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument (WHPC).

Artikel 3 WHPC bepaalt dat de aangeduide prijs of het aangeduide tarief de door de consument te betalen totale prijs of het totale tarief moet zijn, daaronder begrepen de belasting over de toegevoegde waarde, alle overige taksen en de kosten van alle diensten die door de consument verplicht moeten worden bijbetaald. Krachtens artikel 6, 1, WHPC kan de Koning, voor de producten en diensten of categorieën van producten en diensten die Hij aanwijst, onder meer bijzondere regels stellen inzake de prijsaanduiding ⁽¹⁾. Deze laatste bepaling vormt derhalve de rechtsgrond voor het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Het eerste lid van de aanhef, dat verwijst naar de rechtsgrond, stelle men als volgt :

"Gelet op de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, inzonderheid op artikel 6, 1;"

2. Na de eerste aanhefverwijzing dient een nieuw lid te worden ingevoegd, waarin wordt verwezen naar het advies van de inspecteur van financiën, gegeven op 19 augustus 2002.

⁽¹⁾ In de memorie van toelichting bij voormeld artikel 3 WHPC wordt het volgende gesteld : "Mochten sommige sectoren onoverkomelijke moeilijkheden ondervinden om deze bepaling na te leven, dan kan de Koning de hem bij artikel 6, 1, opgedragen bevoegdheden doen gelden" (Parl. St., Senaat, 1984-1985, nr. 947/1, 10).

Artikelen 1 en 2

1. Er wordt ter overweging gegeven in de Nederlandse tekst van de artikelen 1 en 2 van het ontwerp de woorden "reisovereenkomst naar het buitenland" telkens te vervangen door de woorden "overeenkomst met betrekking tot een reis naar het buitenland" ⁽²⁾.

2. De Nederlandse ("de buitenlandse taks of retributie") en de Franse tekst ("des taxes ou des rétributions étrangères") van artikel 2, eerste lid, stemmen niet geheel overeen. Die discrepantie dient te worden verholpen.

3. In het verslag aan de Koning, gevoegd bij het ontwerp, wordt uiteengezet dat enkel indien drie voorwaarden cumulatief vervuld zijn, van het principe van de prijs alles inclusief kan worden afgeweken. Die cumulatieve voorwaarden zijn dat het moet gaan om een taks of retributie, verschuldigd door de consument aan een buitenlandse overheid, die ter plaatse vereffend moet worden. Vraag is waarom enkel taksen verschuldigd aan een overheid tot een afwijking kunnen leiden. Er lijken immers ook gevallen mogelijk waarbij een taks (bv. luchthaventaks in een niet door een overheid beheerde luchthaven) niet direct aan een overheid verschuldigd is, maar waarbij eveneens onoverkomelijke moeilijkheden rijzen om een totale prijsaanduiding te geven bij het aanbod.

4. Uit de toelichting verstrekt door de gemachtigde van de regering aan het bevoegde lid van het auditoraat, blijkt dat de informatie bedoeld in artikel 2, tweede lid, gelijktijdig met het aanbod in het eerste lid dient te worden verstrekt. Om dit beter uit de verf te laten komen, kan men het tweede lid laten aanvangen met de woorden :

"Bij elk aanbod bedoeld in het eerste lid, dient de verkoper gelijktijdig de consument schriftelijk ...".

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

⁽²⁾ Een andere mogelijkheid is : "reisovereenkomst voor een buitenlandse bestemming".

Le projet soumis pour avis entend prévoir une exception, pour le secteur des voyages, au principe énoncé à l'article 3 de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur (LPCC).

L'article 3 de la LPCC dispose que le prix ou tarif indiqué doit être le prix ou tarif global à payer par le consommateur, en ce compris la taxe sur la valeur ajoutée, toutes autres taxes, ainsi que le coût de tous les services à payer obligatoirement en supplément par le consommateur. En vertu de l'article 6, 1, de la LPCC le Roi peut, pour les produits et services ou catégories de produits et services qu'il détermine, notamment prescrire des modalités particulières de l'indication des prix ⁽¹⁾. Cette dernière disposition constitue dès lors le fondement légal du projet.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. On rédigera le premier alinéa du préambule, qui vise le fondement légal, comme suit :

"Vu la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur, notamment l'article 6, 1;"

2. On insérera, après le premier référant du préambule, un nouvel alinéa faisant référence à l'avis de l'inspecteur des finances, donné le 19 août 2002.

⁽¹⁾ S'agissant de l'article 3 précité de la LPCC, l'exposé des motifs dit en substance ce qui suit : "Si certains secteurs devaient éprouver des difficultés insurmontables à respecter cette disposition, le Roi pourrait être amené à utiliser les pouvoirs qui lui sont dévolus par l'article 6, 1" (Doc. parl., Sénat, 1984-1985, n° 947/1, p. 10).

Articles 1er et 2

1. Il est suggéré de remplacer chaque fois, dans le texte néerlandais des articles 1er et 2 du projet, les mots "reisovereenkomst naar het buitenland" par les mots "overeenkomst met betrekking tot een reis naar het buitenland" ⁽²⁾.

2. Les textes français ("des taxes ou des rétributions étrangères") et néerlandais ("de buitenlandse taks of retributie") de l'article 2, alinéa 1er, ne concordent pas tout à fait. On veillera à remédier à cette discordance.

3. Le rapport au Roi, joint au projet, mentionne qu'il ne pourra être dérogé au principe du prix "tout compris" que si trois conditions sont réunies de façon cumulative. Il doit s'agir d'une taxe ou d'une rétribution due par le consommateur à une autorité étrangère, qui doit être acquittée sur place. La question se pose de savoir pourquoi seules les taxes dues à une autorité peuvent conduire à une dérogation. Il peut exister des cas, semble-t-il, où une taxe (par exemple, une taxe d'aéroport dans un aéroport non géré par les pouvoirs publics) n'est pas due directement à une autorité, mais où on est également confronté à des difficultés insurmontables lorsqu'il s'agit de donner une indication du prix global au moment de l'offre.

4. Le commentaire transmis par le délégué du gouvernement au membre de l'auditorat compétent indique que l'information visée à l'article 2, alinéa 2, doit être fournie en même temps que l'offre visée à l'alinéa 1er. Pour que cela soit clair, l'alinéa 2 pourrait débiter par les mots :

"Lors de chaque offre visée à l'alinéa 1er, le vendeur doit informer au moment même le consommateur par écrit...".

⁽²⁾ Autre possibilité : "reisovereenkomst voor een buitenlandse bestemming".

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

M. VAN DAMME,

kamervoorzitter,
président de chambre,

J. BAERT,
J. SMETS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

A. SPRUYT,
M. RIGAUX,

assessoren van de afdeling wetgeving,
assesseurs de la section de législation,

Mevrouw
Madame

A. BECKERS,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. BAERT.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. BAERT.

Le rapport a été présenté par M. P. DEPUYDT, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire chef de section.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME